

Samiai

Samių tautą sudaro tarp 60 000 ir 70 000 gyventojų. Švedijoje gyvena apie 17 000, Suomijoje - apie 7500, o Rusijoje - apie 2000 samių. Norvegijoje gyvena apie 40 000 samių tautos atstovų. Dauguma jų, gyvena į šiaurę nuo Saltfjellet arba didmiesčiuose, pavyzdžiui Osle.

Samiai- tai čiabuvių tauta

Samiai - tai čiabuvių tauta. Tai reiškia, kad samiai gyveno šiaurinėje Norvegijos, Švedijos, Suomijos ir Rusijos teritorijoje labai seniai. Jie apsigyveno šiose vietovėse dar prieš nustatant valstybines sienas. Čiabuviai dažniausiai turi savitą kultūrą besiskiriančią nuo tos šalies, kurioje jie gyvena. Pasaulyje yra daug čiabuvių. Pavyzdžiui Irano, Irako, Sirijos ir Turkijos čiabuviai yra kurdai.

Elių lenktynės

Šiaurės elnių lenktynės yra populiari sporto šaka tarp samių, kurie turi elnių. Kai kuriose varžybose sportininkas užsideda slides ant kojų ir čiuožia įsikibęs į virvę paskui elnią. Kitose varžybose sportininkas sėdi rogėse, kurias traukia šiaurės elnias.

Eikliausių elnių greitis siekia 60 km per valandą!

Vyksta Norvegijos ir Šiaurės šalių elnių bėgimo čempionatai.

Reinkappkjøring. Foto: V. Belov, Shutterstock

Samių tautinė šventė

Vasario 6-oji diena yra samių tautinė šventė. Samiai, gyvenantys ir Norvegijoje, ir Švedijoje, ir Suomijoje, ir Rusijoje tautinę šventę švenčia tą pačią dieną. 1917-ųjų metų vasario 6-tą dieną Trondheime, įvyko pirmasis samių tautos suvažiavimas, kurio metu, pirmą kartą Norvegijos ir Švedijos samiai susirinko bendrai svarstyti savo tautos interesus ir ieškoti tautinių problemų sprendimo alimybių.

Samisk kvinne har pyntet seg og kjører snøskuter. Kanskje hun skal feire nasjonaldagen? Foto: V. Belov, Shutterstock

Samių tautinės šventės proga, Norvegijoje iškeliamos samių arba norvegų tautų vėliavos. Ši diena švenčiama daugelyje Norvegijos vietų, pavyzdžiui Trumsej. Ten ji švenčiama visą savaitę – vyksta įvairūs renginiai, koncertai, elnių bėgimo lenktynės. Samių tautinė giesmė yra vadinama Sámi soga lávlla, išvertus reiškia – „Samių tautos daina“. Vasario 6-tą dieną sakome: Lihku beivviin! Tai reiškia : Sveikiname su tautine diena!

Samių vėliava

Samių tautos vėliava yra vieninga visiems Norvegijos, Švedijos, Suomijos ir Rusijos samiams.

Det samiske flagget. Illustrasjon: The hornbill Studio, Shutterstock

Vėliavos motyvas yra įkvėptas samių liaudies poezijos, o samiai yra pavaizduoti kaip saulės sūnūs ir dukros. Vėliavos apskritmas simbolizuoja saulę ir mėnulį. Samių vėliavos naudojimą sprendžia samių parlamentas. Vasario 6-tą dieną sakome: Lihku beivviin! Tai reiškia : Sveikiname su tautine diena!

Samių kalba

Samių kalba nėra atskira kalba. Ji yra kalbų grupė, kuriai priklauso vienuolika skirtingų kalbų. Samių kalba yra gimininga suomių, estų ir vengrų kalboms. Šiaurės samių kalba yra didžiausia samių kalbos grupė. Samiai tiek Norvegijoje, tiek Švedijoje, tiek Suomijoje kalba šiaurės samių kalba. Pietinė samių kalba yra beveik išnykusi, nes ji nebėra kasdieninė daugelio šeimų kalba. Šiek tiek geresnė situacija susiklostė su „Lule Samių kalba“, nes ja daugiau vaikų kalba namuose ir mokykloje.

Bures šiaurės samių kalba reiškia «Sveiki!».

Samių žodžiai Lavvo ir pulk yra naudojami norvegų kalboje.

Lavvo. Foto: V. Belov, Shutterstock

